

OÜ Amestop Torma prügila keskkonnakompleksloa nr KKL/317215 muutmise keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUS

Lähtudes OÜ AMESTOP 15.08.2024 esitatud keskkonnakompleksloa nr KKL/317215 muutmise taotlusest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 lõike 1 punkt 1, § 6 lõike 2 punkt 11 ja § 6 lõige 2¹, § 9 lõige 1, § 11 lõige 2, tööstusheite seaduse § 27 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 10 punktid 1 ja 2 Keskkonnaamet otsustab:

- 1.1. jätta algatamata OÜ AMESTOP Torma prügila keskkonnakompleksloa nr KKL/317215 muutmise keskkonnamõju hindamine (KMH);**
- 1.2. Keskkonnaamet leiab, et lähtudes eelhindangu tulemustest puudub vajadus kavandatava tegevuse erisuste ja keskkonnameetmete järele muidu ilmnedava olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks.**

Keskkonnaamet teavitab KMH algatamata jätmise otsusest 14 päeva jooksul väljaandes Ametlikud Teadaanded ning eraldi kirja teel puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi (KeHJS) § 12 lõige 1¹ punkt 2.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 OÜ AMESTOP (registrikood 10697462; aadress Torma prügila, Võtikvere küla Mustvee vald Jõgeva maakond 48525; *ettevõtte*) esitas 15.08.2024 Keskkonnaametile taotluse, millega soovetakse jätkata Torma prügila käitamisega ning võtta kasutusele V ladeala suurusega 2,6 ha. Prügila mahutavus suureneb 372 789 m³-lt 756 000 m³-le. Samuti soovib ettevõtte võtta kasutusele avariigeneraatori (0,086 MW) ning tankur diiselküttemahuti (mahutavus kuni 9000 liitrit). Loa muutmise käigus uuendatakse LHK projekti andmed, põlevmaterjalide ladustamise plaan, jäätmete ladustamise alade numeratsioon ja -kogused ja lisatakse põhjavee seirevõrgustiku täiendav seirekaev.

Ettevõttele on Torma prügila käitamiseks (jäätmete kõrvaldamiseks ja taaskasutamiseks) antud keskkonnakompleksluba nr KKL/317215. Torma prügilal on olemas neli ladeala (I, II, III ja IV). Esimesed kolm ladeala on täitunud ja suletud, IV ladeala on enamuses täitunud ja ladeala sulgemisega on alustatud.

Keskkonnamõju hindamise (KMH) aruanne prügila laiendamise kohta on heaks kiidetud Keskkonnaameti 14.07.2009.a. otsusega nr JT 6-7/23013-4. KMH käigus hinnati prügila ladeala laiendamist kuni 380 000 t jäätmete jaoks. Kehtiva kompleksloa järgi on prügila mahutavus 372 789 t.

KMH aruande valmimise ajal 2009. a. kuulus kavandatav prügila laiendamisega hõlmatav maa-ala riigile. Maa erastamine võttis oodatust kauem aega, kuid praeguseks on maa OÜ AMESTOP omandis ning ettevõtte on otsustanud prügila käitamisega jätkata ning võtta kasutusele V ladeala. Taotluse kohaselt soovetakse suurendada prügila üldmahtu 756 000 tonnini. V ladealale

on kavas ladestada kuni 380 000 t jäätmeid. See on 3211 tonni rohkem kui KMH raames on hinnatud (756 000-372789=383211).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lg 1 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 6 lg 1 p 23 järgi on tegemist olulise keskkonnamõjuga tegevusega (tavajäätmete prügila püstitamine üldmahuga üle 25 000 tonni). KeHJS § 6 lg 1 p 35 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju ka juhul, kui toimub eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevuse või käitise muutmine või laiendamine, mis ületab KMH kohustuslikkuse künniseid. Kui kavandatava tegevusega ei ületata kohustusliku KMH künniseid, siis peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas kavandataval tegevusel on oluline keskkonnamõju (KeHJS § 6 lg 2¹).

KeHJS § 11 lg 2 kohaselt vaatab otsustaja tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse KMH algatamise või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lg 1 tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul. Siinkohal loetakse teabeks kompleksloa muutmise taotluse esitamist 15.08.2024 (KOTKAS registreeritud 15.08.2024 dokument nr DM-128905-7). KeHJS § 9 lg 1 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja, tööstusheite seaduse § 27 kohaselt annab Keskkonnaamet kompleksloa, millest tulenevalt on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS tähenduses.

Otsustamaks, kas antud juhul on varasema KMH käigus keskkonnamõju asjakohaselt hinnatud ja kas otsustajal on tegevusloa andmiseks piisavalt teavet, tuleb KeHJS § 11 lg 6 alusel anda eelhinnang. Eelhinnangu võib jätta andmata, kui kavandatava tegevuse KMH heakskiitmisest ei ole möödunud rohkem kui neli aastat ning asjaolud ei ole olulisel määral muutunud (KeHJS § 11 lg 6²).

Arvestades, et KMH aruanne kinnitati enam kui neli aastat tagasi ning kavandatakse 3211 t jäätmete ladestamist enam kui KMH käigus hinnatud, annab Keskkonnaamet kavandatava tegevuse kohta KMH eelhinnangu.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJSi § 6¹ lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ (KeHJSi § 6¹ lõige 5).

Keskkonnaamet on eelhinnangu andmisel kasutanud järgmisi materjale:

1. Ettevõtte poolt esitatud Torma prügila keskkonnakompleksloa muutmise taotlus nr T-KL/1019984-3;
2. Torma prügila laiendamise keskkonnamõjude hindamine (KMH) 2008-2009. a (RealEnviron OÜ;
3. Keskkonnaregistri portaali andmeid;
4. Äriregistri andmeid;
5. e-kinnistusraamatu portaali andmeid;
6. Maa-ameti Geoportaali kaardirakenduse andmeid.

3.1. Kavandatav tegevus

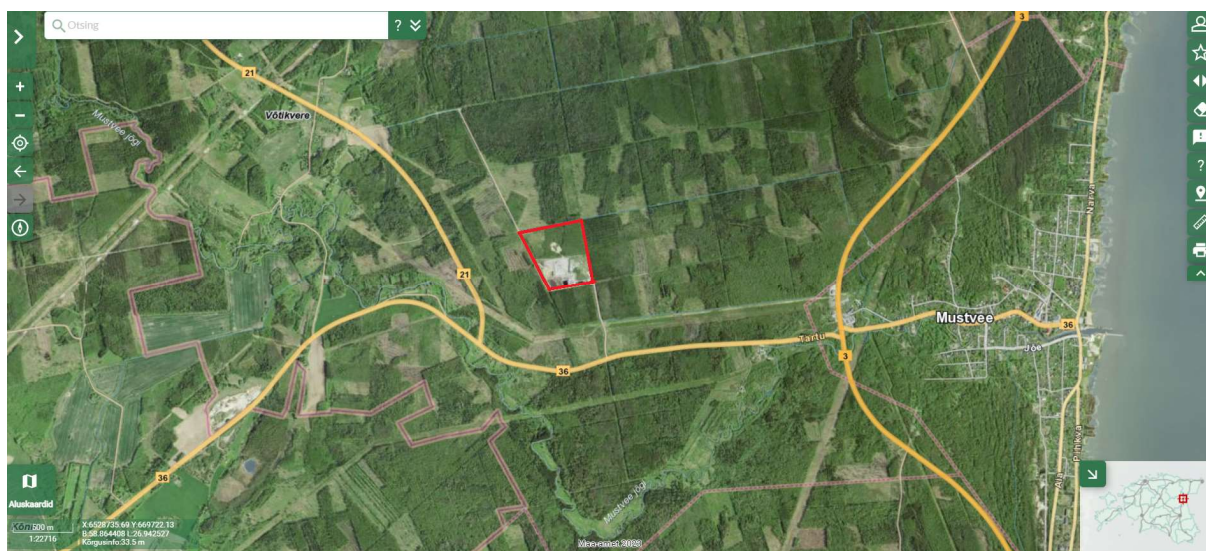
3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

OÜ AMESTOP (registrikood 10697462; aadress Torma prügila, Võtikvere küla Mustvee vald Jõgeva maakond 48525) põhitegevusalaks on tavajäätmete töötlus ja kõrvaldus (EMTAK kood 38211), lisategevusaladeks on saastekäitlus ja muud jäätmekäitlustegevused (EMTAK kood 39001), muu jaemüük väljaspool kauplusi, kioskeid ja turge (EMTAK kood 47991), lammutamine (EMTAK kood 43111), muu mujal liigitamata masinate, seadmete jm materiaalse vara rentimine ja kasutusrent (EMTAK kood 77399), tavajäätmete kogumine (EMTAK kood 38111), kaubavedu maanteel (EMTAK kood 49411), jäätmete ja jääkide hulgikaubandus, taara ja pakendite kokkuost (EMTAK kood 46771), tavajäätmete töötlus ja kõrvaldus (EMTAK kood 38211).

OÜ Amestop Torma prügila asub aadressil Võtikvere küla, Mustvee vald, Jõgeva maakond (katastritunnused 48601:001:0039 / 81003:003:0038 / 48601:001:0040; edaspidi *käitise territoorium*). Käitise kogupindala on 25,63 ha. Kinnistute sihtotstarve on 100% jäätmehoidla maa.

Prügila asukoha valikul on arvestatud, et kõik jäätmekäitlustegevusega kaasneda võivad keskkonna- ja sotsiaalsed häiringud (tolm, müra, lõhn, mõju pinna- ja põhjaveele) oleksid minimaalsed.

Lähimad suuremad asumid on Mustvee linn, mis asub 3 km kaugusel idapool, ning Võtikvere küla 2,5 km kaugusel loodesuunas. Torma alevik asub prügilast 9 km kaugusel ning Tartu linn ca 60 km kaugusel. Lähimad püsivalt asustatud elumajad paiknevad prügilast 900 meetri kaugusel. Prügila piirneb valdavalt RMK haldusalas oleva riigimetsaga, mis vähendab oluliselt tolmu ja müra levikut elamuteni. Pinnaveekogudest asuvad lähialal Kivimurru kraav (Võtikvere kraav) ja metsa kuivenduskraavide võrgustik ning Mustvee jõgi. Peipsi järv asub ca 4,2 km kaugusel. (joonis 1. Torma prügila paiknemine)

Joonis 1. Torma prügila paiknemine (märgitud punase piirjoonega).

Torma prügila peamised tootmisetapid on:

- 1) tavajäätmete kogumine, ladustamine ja käitlemine (sortimine (R12s ja D13s);
- 2) biolagunevate jäätmete hügieniseerimine ja kompostimine (R12o);
- 3) biolagunevate jäätmete depaketeerimine (R12s);

- 4) ladestusalade sulgemine (R5m);
- 5) tuhajäätmete käitlemine (R5m));
- 6) tavajäätmete ladestamine (D5);
- 7) ohtlike jäätmete, probleemtoodete jäätmete (sh. vanarehvid ja elektroonikajäätmed) kogumine, ladustamine ja käitlemine (sortimine (R12s);
- 8) saastunud pinnase puhastamine (R5o);
- 9) asbesti sisaldavate jäätmete kogumine ja ladestamine (D5);
- 10) prügilagaasi kogumine ja käitlemine;
- 11) nõrgvee puhastamine.

Torma prügila tegevus vastab Euroopa Komisjoni 10.08.2018 rakendusotsusega (EL) 2018/1147 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/75/EL alusel kehtestatud jäätmekäitluse parima võimaliku tehnika (edaspidi *PVT*) alastes järeldustes toodud nõuetele ning keskkonnaministri 29.04.2004 määrusele nr 38 "Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded". Ettevõttes on rakendatud sertifitseeritud keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteem EMAS.

Kompleksloa muutmisega kavandatakse käitise tegevuse laiendamist käitise põhjapoolse küljega külgnevale Raua maaüksusele (katastritunnusega 48601:001:0040), kuhu rajatakse uus ladestusala nr 5 (V) (ehitatakse kaheosalisena 5-1 ja 5-2) ning perspektiivis nähakse võimalust rajada ka jäätmete käitlus- ja ladestusalad, lisapuhasti reoveele ja settetiik ning tulekustutusvee hoidla. Maa-alal nähakse ette ka kattematerjali võimalik ladustusala. V ladestusala hinnanguline mahutavus on ca 380 000 tonni jäätmeid ja prügila üldmaht ca 756 000 tonni. Prügila lõplik kõrgus ei muutu, sest kõrgeimaks tipuks jääb teisel ladestusalal paiknev gaasikogumisjaam (absoluutkõrgus 61,20 meetrit, ladestusalade maksimaalne kõrgus maapinnast 20 meetrit).

3.1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Euroopa roheline kokkulepe

Kõik 27 Euroopa Liidu (EL) liikmesriiki on võtnud kohustuse muuta EL 2050. aastaks esimesena maailmas kliimanetraalseks. Selle eesmärgi saavutamiseks kohustusid nad vähendama heitkoguseid 2030. aastaks võrreldes 1990. aasta tasemega vähemalt 55%. Rohelepe üheks osaks on ka nn metaanistrateegia, milles rõhutatakse metaaniheite kohese ja kiire vähendamise tähtsust käesoleval kümnendil kui üht kõige tõhusamat vahendit ELi kliimameetmete jaoks. Väljatöötamisel on uued praktikad metaaniheite vähendamise osas, kuid lubatud on ka väikese koguse metaani põletamine tõrvikus. Eesmärgiks on vähendada ladestamisele minevate jäätmete kogust ning suurendada jäätmete materjalina ringlussevõttu. Tehnoloogiliselt ja majanduslikult ei ole võimalik kõiki jäätmeid taaskasutada ning seetõttu on jätkuvalt vajalik jäätmete ladestamine prügilas, mille käitamine ei tohi põhjustada keskkonnale täiendavat koormust. Sh tuleb vähendada biolagunevate jäätmete ladustamist prügilas ning vältida prügilas tekkiva metaani leket atmosfääri.

Keskkonnanstrateegia aastani 2030

Tegu on keskkonnavaldkonna arengustrateegiaga, mis juhindub Eesti säästva arengu riikliku strateegia "Säästev Eesti 21" põhimõtetest ja on katusstrateegiaks kõikidele keskkonna valdkonna alavaldkondlikele arengukavadele, mis peavad koostamisel või täiendamisel juhinduma keskkonnanstrateegias toodud põhimõtetest. Keskkonna valdkond hõlmab nii sisult, ulatuselt kui ka spetsiifikalt väga erinevaid alavaldkondi, seetõttu on nende sihipärase arengu kavandamiseks vastavate alavaldkondade koostamine vajalik ja põhjendatud ka keskkonnanstrateegia kui üldisema raamdokumendi olemasolul.

"Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030" eesmärk jäätmevaldkonnas on järgmine: aastal 2030 on tekkivate jäätmete ladestamine vähenenud 30% ning oluliselt on vähendatud tekkivate jäätmete ohtlikkust. Eesmärgiks on määratleda pikaajalised arengusuunad looduskeskkonna hea seisundi hoidmiseks, lähtudes samas keskkonna valdkonna seostest majandus- ja sotsiaalvaldkonnaga ning nende mõjudest ümbritsevale looduskeskkonnale ja inimesele.

Keskkonnastrateegia põhimõtted: säästev areng, keskkonnakahjustuste ennetamine ja vältimine, jäätmehoolduse integreerimine teiste eluvaldkondade ja loodusvarade kasutamisega.

Prügilate keskkonnamõju väheneb, sest vanad prügilad on suletud ning uute ehitamisel kasutatakse keskkonnahoidlikke tehnoloogiaid.

Torma prügila V ladestusala ehitatakse vastavalt kaasaegsetele keskkonnanõuetele ning osaliselt asendatakse looduslikud materjalid jäätmematerjalidega (jäätmete taaskasutamine), mis vähendab vajadust looduslike ehitusmaterjalide järele ning on seetõttu keskkonnasäästlik. Seega täidab tegevus sätestatud eesmärki.

Riigi jäätmekava 2023-2028

Üheks eesmärgiks on ladestada prügi vaid keskkonnanõuetele vastavates prügilates ning suurendada jäätmete taaskasutamist ja materjalide ringlussevõttu.

Taotletav tegevus on otseses seoses püstitatud eesmärgiga, sest prügila rajamise ja hilisema sulgemise käigus plaanitakse osaliselt looduslike ehitusmaterjalide asemel taaskasutada sobivate omadustega jäätmeid. Samuti sorteeritakse tegevuse käigus kätisesse toodud jäätmete hulgast välja sellised, mida on võimalik taaskasutada muul eesmärgil.

Mustvee valla üldplaneering

(Mustvee Vallavolikogu 28.09.2022 otsus nr 42). Üldplaneeringus on toodud välja vajadus lähtuda ringmajanduse põhimõtetest. Torma prügila maa-ala on planeeringuga määratud jäätmekäitlusmaaks.

Jõgeva, Mustvee ja Peipsiääre valdade ühine jäätmekava 2018-2023 (Mustvee Vallavolikogu 24.08.2018 määrus nr 24), milles on arvestatud Torma prügila tegevusega.

Taotletav tegevus on kooskõlas asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna planeeritavate tegevustega.

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

V ladestusala kasutuse võtmine eeldab ladeala põhja väljaehitamist Raua maaüksusele. Ala ehituseks on väljastatud Mustvee Vallavalitsuse poolt ehitusluba nr 2312271/08147 ning ehitusel jäätmematerjalide kasutamiseks Keskkonnaameti poolt keskkonnaluba KL-520685. Ladestusala suuruseks on 2,6 ha. Ala rajamiseks on eemaldatud maapinna pealmine kiht, mida ladustatakse läheduses ja kasutatakse hiljem ladeala sulgemistööl katematerjalina. Prügila ladeala täidetakse ladestamiseks sobivate jäätmetega ning kaetakse hiljem vastavalt sulgemisprojektile. Ladeala sisse rajatakse drenaaž nõrgvee kogumiseks, mis juhitakse puhastisse. Samuti paigaldatakse gaasikogumissüsteem, et põletada tekkivad kasvuhoonegaasid (metaan). Ladeala kasutamisel ei suurene otseselt loodusvarade kasutamine, sest toimub jäätmete ladestamine keskkonnanõuetele vastavas prügilas. Ladestamiseks on vaja vastavat tehnikat (kallurautod, prügitallur) ja vajadusel tuleb prügi sorteerida ja eemaldada ladestamiseks sobimatud jäätmed.

3.1.4. Tegevuse energiakasutus

Kavandatav tegevus ei põhjusta märkimisväärselt suuremat energiatarvet, millega võiks kaasneda oluline keskkonnamõju. Käitises kasutatavad ehitusmasinad ja seadmed tarbivad energiaallikana fossiilseid kütuseid, kuid ei ole oodata, et tegevus toimuks mahus, mis võiks põhjustada olulist keskkonnamõju. Energia tarbimine kaasneb käitise töötamisega, kuid see ei erine tavapärasest energiatarbest prügilates. Kuna I-III ladeala on suletud ja sulgemisel on IV ladeala, siis V ladeala kasutusele võtmine ei põhjusta märkimisväärset muutust ettevõtte igapäevases tegutsemises ja energiakasutuses. Juhul, kui vajalikuks osutub nõrgveepuhasti võimsuse suurendamine või lisapuhasti rajamine, siis sellega kaasneb ka energiakasutuse tõus, kuid see on vajalik negatiivse keskkonnamõju vähendamiseks ning eelduslikult I-IV ladeala sulgemine vähendab koormust nendega seotud reoveepuhasti tööle.

3.1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Heide vette ja pinnasesse

Prügilate käitamise peamiseks keskkonnariskiks on põhja- ja pinnavee reostumise võimalus. Selleks, et käitamisaegset ja sulgemise järgset negatiivset mõju vältida, on prügila ladestusalade rajamisel ette nähtud lahendus, mis väldib nõrgvee lekkeid pinna- ja põhjavette. V ladestusala põhi rajatakse saviliivmoreenist aluskihile, millele järgnevad betoniit matt, HDPE kile, geotekstiilist kaitsekiht, mineraalne kaitsekiht ja drenaažikiht. V ladestusala varustatakse nõrgvee kogumiseks ja ärajuhtimiseks drenaažtorudega. Drenaažtorustiku kaudu kogutav nõrgvesi juhitakse ülepumplasse, kus see suunatakse edasi settebasseini. Settebasseini rajamisel on varasemalt arvestatud ka V ladestusala nõrgvee lisandumist. Kõik prügila territooriumilt kokku kogutavad nõrgveed ja jäätmekäitlus territooriumil tekkiv sadevesi puhastatakse enne keskkonda juhtimist käitise pöördosmoospuhastis.

Heide välisõhku, sh lõhn

Prügi käitlemise ja ladestamisega kaasneb iseloomulik lõhn ning võib esineda tolmamist ja prahi lendumist ümbritsevatele aladele. Lõhna heidet aitab vähendada jäätmete ladestamiseelne töötlemine ning bioloogiliselt lagunevate jäätmete vältimine ladealal. Prahilendumist vähendab prügi kinni tallumine ja lenduva materjali katmine näiteks mineraalsete raskemate jäätmetega. Arvestades, et V ladeala jääb olemasolevatest ladealadest põhja suunas, kus lähedal elamuid ei paikne ning ladealad I-IV on suletud või sulgemisel, siis käitise tegevuse käigus tekkiv heide oluliselt ei muutu. Kui tuvastatakse ebasoodsad ilmastikutingimused ja tekib oht saastetasemete ületamiseks, siis võimalusel vähendatakse tootmisteggevust või rakendatakse muid asjakohaseid piiranguid

Prügilagaasi teke

Prügi orgaanilise aine lagunemisprotsesside tulemusena tekib prügilagaas, mille põhikomponentideks on süsihappegaas (CO₂) ja metaan (CH₄), kusjuures metaani sisaldus jääb suurusjärku 50...55 %. Samuti sisaldavad gaasid vähemal määral väävelvesinikku ja jälgedena, 10...100 mg/m³, mitmesuguseid (üle 100 nimetuse) lenduvaid orgaanilisi ühendeid. Torma prügilas tekkiva gaasi ning rajatavast põletusseadmest tulenevate õhuheitekohta on teinud 2009.a. kevadel eksperthinnangu GeoBaltica. Metaani kogus, mis välisõhku jõuab, on väga väike ning selle mõju välisõhu kvaliteedile väheoluline. Lisaks ei teki gaasi olulisel määral ka edaspidi, kuna ladestatud prügi kogused viimastel aastatel (alates 2012 võrreldes näiteks 2009 kuni 2011 perioodiga) on oluliselt vähenenud, jäätmeid on ladestatud õhukese kihina ja aeroobses keskkonnas olev orgaanika on komposteerimisprotsessi käigus olulises osas

lagunenud. Olukorras, kus prügila ei ole õhukindlalt suletud, hajub tekkiv metaan osaliselt välisõhku.

Ettevõtte on esitatud andmetes välja toonud, et jäätmete ladestamisel tekib jäätmetest prügilagaas (peamiselt metaanist koosnev gaas). Torma prügila peamine mõju piirkonna õhukvaliteedile tuleneb jäätmeladestusaladelt tekkivast prügilagaasist. Prügilagaasi kogumiseks kasutatakse Torma prügilas ladestamise käigus horisontaalselt paigaldatud kogumistorusid, mis on ühendatud ühtsesse süsteemi. Gaasitorud jooksevad kokku prügila kõrval asuvasse kondensvee kaevu ja sealt edasi kompressorjaama. Gaasikogumis-põletusjaam (kompressorjaam) ehitati 2011-2012 a. Gaas põletatakse küünalpõletis. Gaasi tekib vähe ja seetõttu kompressor ja gaasipõleti pidevalt ei tööta. Ladestusalade sulgemisel jätkub gaasikogumissüsteemi toimimine ja selle abil prügilakehandist gaasi kogumine. Öhuheitmete heiteallikaid puudutavat reguleerib käitise keskkonnakompleksluba.

Lõhn

Esitatud andmetes on toodud, et olmejäätmete käitlemisega, sh prügila tegevusega, kaasneb paratamatult teatav lõhna teke. Lõhna esinemist on käsitletud käitise kompleksloas ja KMH aruandes. Arvestades prügila paiknemist, siis lõhnahäiringut ei ole elamualade juures oodata, sest need paiknevad käitisest piisavalt kaugel. Kuna prügilat ümbritseb ka piisavalt kõrge (15-20 m) ja tihe mets ning lõhn ei kandu lähimate elamuteni (sh ka piisav kaugus), siis see ei too kaasa olulist lõhnahäiringut. Mõõtmised olmejäätmete prügilates näitavad, et kaetud ladestusaladel on lõhnaainete kontsentratsioon u 50 % väiksem kui ladestusala töötsoonis.. Ei ole kavas muuta aastast tootmismahu jäätmete taaskasutamise osas, sh ei suurendata jäätmete bioloogilise töötlemise mahtu ega ladustavate jäätmete kogust. Kuna võetakse kasutusele uus ladeala ja suletakse vanemad täitunud ladealad, siis summaarselt lõhnaainete emissioon käitisest eeldatavalt ei muutu.

Lõhna vältimise või vähendamise meetmed on sisendmaterjali sõelumine trummel-sõelaga ja ladestusalalt gaasi kogumine gaasikogumissüsteemi abil. Lõhna tekke vähendamist ja leviku piiramist käsitlevad parima võimaliku tehnika nõuded. Sõltumataladestusalade suurusest kehtivad õhku jõudva hajuheite – eelkõige tolmu, orgaaniliste ühendite ja lõhnaaine – vältimiseks, või kui see ei ole võimalik, siis selle vähendamiseks seatud nõuded.

Müra

Esitatud andmetes on toodud, et välisõhus levivat müra reguleerib atmosfääriõhu kaitse seadus ja müra normtasemeid sama seaduse § 56 lg 4 alusel kehtestatud keskkonnaministri määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“. Müra sihtväärtus on suurim lubatud müratase uute planeeringutega aladel. Müra piirväärtus on suurim lubatud müratase, mille ületamine põhjustab olulist keskkonnahäiringut ja mille ületamisel tuleb rakendada müra vähendamise abinõusid. Müra siht- ja piirväärtused erinevad alade juhtfunktsioonide põhiselt. Mürakategooriad määratakse vastavalt üldplaneeringu maakasutuse juhtotstarbele. Ehitusmüra piirväärtusena rakendatakse kella 21.00–7.00 asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasel. Mustvee valla kehtiva üldplaneeringu kohaselt on prügila ala jäätmeheidla maa, millele määruse nr 71 kohased müra normväärtused ei kohaldu. Elamumaa juhtotstarbega alasid prügila lähipiirkonnas ei esine.

Torma prügilas esineb müra tasemel, mis vastab tavapärasele jäätmekäitlustegevusele prügilas, kus on kasutusel erinevad traktorid, ekskavaatorid ning kus toimub jäätmete transport. Prügila töötab alates 2001. aastast ning müraga seotud kaebusi ei ole käitajani jõudnud. Prügila lähiümbruses (lähemal kui 500 m) puuduvad asustatud alad ning prügila ümber on mets. Käitises toimuv jäätmekäitus jätkub tavapärasel määral. V ladestusala kasutusele võtmisega seoses ei suurendata aastast ladestatavate jäätmete kogust. Samuti ei ole kavas muuta oluliselt muid käitises tehtavaid jäätmekäitlusalasid tegevusi. Seega lähitulevikus ei ole oodata käitise

tegevusega kaasneva mürataseme olulist muutust. Peale kogu prügila täitumist ja sulgemist lakkab prügila tegevusega seonduva müra teke. Prügila ja käitises toimuva jäätmekäitluse tegevuse müra on reguleeritud olemasoleva keskkonnakompleksloaga.

Puudub vajadus müra seireks, kuna käitise territoorium ei asu müratundlike objektide (nt elumajad ja ühiskondlikud hooned) lähedal. Aktiivne tööaeg on kella 8.00 kuni 17.00, mürarohkeid tegevusi välditakse väljaspool aktiivset tööaega.

Vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus

Prügila V ladestusala kasutusele võtmisel ei ole oodata valgusreostuse teket, soojuse olulist emissiooni, kiirgust või vibratsiooni. Prügila ala paikneb elamualadest jt tundlikest aladest eemal. Suure vahemaa tõttu ei ole tõenäoline vibratsiooni jt häiringute levik lähimate eluhooneteni tasemel, mis võiks põhjustada mõju varale või olulisi häiringuid. Vibratsiooni, valgushäiringut, soojuse vm kiirguse esinemist jäätmeladestu käitamisest senini täheldatud ei ole ning nende teket ei ole oodata ka V ladeala kasutamisele võtmise käigus või järgselt. Varasematel aastatel on mõnel korral esinenud pinnapealsete jäätmete põlenguid, kuid jäätmete liigiti sorteerimise paranemine ja sobimatute jäätmete eemaldamine ladestamisele minevate jäätmete hulgast aitab põlenguid vähendada. Süttimisohu aitab vähendada ka jäätmete tihendamine ja ladestamine sobiva nõlvusega selliselt, et hilisem suuremahuline jäätmemassi ümbertõstmine prügilakehandi kujundamiseks poleks vajalik.

3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Prügila V ladeala kasutusele võtmine ei tekita jäätmeid juurde vaid võimaldab mujal tekkinud jäätmeid ladestada. Jäätmete ladestamine keskkonnanõuetele vastavas prügilas aitab minimeerida prügist tekkivat kahjulikku mõju, sest nõrgvesi kogutakse kokku ja puhastatakse ning prügilagaas põletatakse tõrvikus. Prügila V ladestusala ehitatakse välja kahes etapis (alad 5-1 ja 5-2), mis vähendab potentsiaalselt tekkiva nõrgvee kogust (korraga on katmata väiksema pindalaga jäätmete ladestamise ala). Prügilagaasi kogumiseks vajalik torustik paigaldatakse eraldi 5-1 ja 5-2 aladele. Kokku on mõlemal alal neli kogumistoru, mis paigaldatakse kolmes kihis ja suunatakse transpordi torusse. Esimene kogumistoru paigaldatakse vähemalt 6 m paksuse jäätmekihi peale (kihi kõrgus on planeeritud 48m kõrgusjoonele). Järgmine kiht tuleb 56m kõrgusjoonele ja viimane kiht jäätmelademe kattekihti.

3.1.7. Tegevusega kaasnevate avariolukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Ladestusala olulisim õnnetuse oht on seotud võimaliku jäätmete süttimisega. Lisaks kaasneb õnnetuse oht käitises kasutusel olevate seadmetega ja prügilagaasi kogumise ning küünalpõletiga. Samuti on ohuks nõrgveepuhasti rike või puhastamata heitvee sattumine keskkonda. Kavandatava tegevusega kaasnevana ei ole oodata õnnetuse ohu suurenemist ega ohu iseloomu muutust, sest ettevõtte jätkab oma tavapärast tegevust.

3.1.8. Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide oht teaduslike andmete alusel

Jäätmeseaduse tähenduses on suurõnnetus tegevuskohal kaevandamisjäätmete käitlemise käigus tekkiv juhtum, mis kujutab otsekohe või aja jooksul tegevuskohal või mujal ilmnevat tõsist ohtu inimese tervisele või keskkonnale. Suurõnnetuse ohuga jäätmeheidla projekteerimisel, rajamisel, kasutamisel, hooldamisel, sulgemisel ning järelhooldamisel tuleb võtta vajalikke meetmeid, et vältida selliseid õnnetusi ja piirata nende kahjulikke tagajärgi

inimese tervisele või keskkonnale, piiriülesed mõjud kaasa arvatud.

Kemikaaliseaduses (edaspidi *KemS*) on mõiste suurõnnetus defineeritud nii avamerel nafta- ja gaasiammutamisprotsesside kontekstis (§ 19) kui ka ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte peatükis. Viimasel juhul on suurõnnetus ettevõtte töö kontrolli alt väljumisest tingitud ohtliku kemikaali ulatuslik leke, tulekahju või plahvatus, mis kohe või tulevikus põhjustab raskeid tagajärgi inimese elule, tervisele või keskkonnale käitise sees või väljaspool seda ning mis on seotud ühe või mitme ohtliku kemikaaliga (§ 21 lg 6). Samuti on KemS-s defineeritud mõisted oht (*ohtliku kemikaali või olukorra olemuslik omadus, mis võib põhjustada kahju inimese elule, tervisele või keskkonnale*) ning risk (*tagajärje ilmnemise tõenäosus teatud aja jooksul või teatud asjaolude korral*). Mõiste „katastroof“ on defineeritud hädaolukorra seaduse § 19 lõikes 2 ning selle all mõistetakse eeldatavat inimtegevusest põhjustatud ulatuslikku õnnetust või avariid või muu samasuguse mõjuga sündmust, sealhulgas elutähtsa teenuse raskete tagajärgedega või pikaajaline katkestus.

Ettevõtte ei kuulu suurõnnetuse ohuga ettevõtete hulka ega jää ka vastavate ettevõtete mõjualasse. Lisaks ei käita ettevõtte kaevandamisjäätmehoidlat. Kliimamuutusest põhjustatud suurõnnetuse või katastroofi oht on väike, sest käitluskoht ei asu vastavalt keskkonnaministri 17. jaanuari 2012. a käskkirjale nr 75 „Üleujutusohuga seotud riskide esialgse hinnangu kinnitamine“ üleujutusohuga seotud riski piirkonnas.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1. Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Torma prügila asub Jõgeva maakonnas Mustvee vallas Võtikvere külas kõrvuti asetsevatel katastriüksusel Torma prügila, Võtikvere küla, Mustvee vald, Jõgeva maakond (katastritunnus 81003:003:0038, registriosa nr 2670435), Prügila, Võtikvere küla, Mustvee vald, Jõgeva maakond (katastritunnus 48601:001:0039, registriosa nr 10573350) ning Raua, Võtikvere küla, Mustvee vald, Jõgeva maakond (katastritunnus 48601:001:0040, registriosa nr 2899635).

Käitise kogupindala on 25,63 ha. Kinnistute sihtotstarve on 100% jäätmeholdla maa. Prügila kinnistul on ladestusalad I, II, III ja IV ning kompostimisala, jäätmete sortimis- ja ladestusalad. Raua kinnistul ei ole senini jäätmekäitlustegevusi toimunud, kuid kavandatud tegevuse kohaselt rajatakse (on rajatud) sinna V ladeala, mis soovitakse kasutusele võtta. Tulevikus on plaanis rajada Raua kinnistule veel perspektiivseid jäätmete käitlus-, ladustus- ja ladestusalasid ja selleks vajaminev infrastruktuur ja abitegevused (puhasti, tulekustutusvee hoidla jms). Tulevikus perspektiivselt välja ehitatavate alade pindala on ca 7,3 ha.

Lähimad suuremad asumid on Mustvee linn, mis asub 3 km kaugusel idapool ning Võtikvere küla 2,5 km kaugusel loodesuunas. Torma alevik asub prügilast 9 km kaugusel ning Tartu linn ca 60 km kaugusel. Lähimad üksikud elumajad asuvad prügilast 900 meetri kaugusel. Prügila piirneb valdavalt RMK haldusalas oleva riigimetsaga. Pinnaveekogudest asuvad lähialal Kivimurru kraav (ka Võtikvere kraav; keskkonnaregistri kood VEE1056100) ja Mustvee jõgi (keskkonnaregistri kood VEE1055100). Mustvee jõgi suubub Peipsi järve (keskkonnaregistri kood), mis asub käitisest ca 4,2 km kaugusel. Lisaks katab ala metsa kuivenduskraavide võrgustik.

Tegu on töötava jäätmekäitluskohaga, kus toimub ka jäätmete ladestamine prügilasse. Käitis on kogupindalaga ca 25,63 ha, millele on rajatud 4 ladestusala arvestusliku mahutavusega kuni 372 789 tonni (ladestusalade pindala u 4 ha). Välja on ehitatud aktiivne prügilagaasi

kogumissüsteem läbi horisontaalse gaasikogumisvõrgustiku. Prügila territoorium on drenaazikraavidega ja taraga ümbritsevast keskkonnast eraldatud ning prügila on pinnasest vettpidavate isolatsioonikihtidega eraldatud. I, II ja III ladestusala on suletud ning IV ladestusala sulgemist on alustatud. Kavandatava tegevuse kohaselt soovitakse kasutusele võtta V ladestusala, mis vastavalt täitumisele viiakse kokku suletud prügila osaga. V ladestusala suuruseks on ca 2,6 ha (383 211m³) ning ladestusala võetakse kasutusele kahes etapis (ladestusala 5.1 ja ladestusala 5.2). Prügi ladestatakse sektsioonide kaupa, jäätmed lükatakse laiali. Korraga ladestatava kihi paksus on 0,5-0,6 m. Tekkinud kiht purustatakse ja tihendatakse prügitaluriga ca 0,3 m paksuseks kihiks, saavutades jäätmemassi tiheduse vähemalt 900 kg/m³.

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõimes

Maavarade registri andmetel ei esine käitluskohas maavarasid. Prügila ladestusala on selleks nõuetekohaselt ette valmistatud. Ala ehituseks on väljastatud Mustvee Vallavalitsuse poolt ehitusluba nr 2312271/08147 ning ehitusel sobivate jäätmematerjalide kasutamiseks Keskkonnaameti poolt keskkonnaluba KL-520685. Käitise jäätmete käitlemise alad ning masinate sõiduteed on kaetud betooni, kruusa või tihendatud killustikuga.

Käitise mõjupiirkonnas ei paikne märgalasid, jõeäärseid alasid, jõesuudmeid, merekeskkonda ega looduslikke pinnavorme, mis saaksid kavandatava tegevuse (prügila V ladestusala kasutusele võtmine) tõttu mõjutatud. Looduslikult on ala liigniiske, selle kuivendamiseks on rajatud maaparandussüsteem (Võtikvere/TTP41; maaparandussüsteemide registri kood 2105610020010), mis ümbritseb käitist põhja, lõuna ja ida küljel. Kivimurru kraav, mis on ka maaparandussüsteemi eesvool valgalaga 10-25 km², jääb V ladealast rohkem kui 100 m kaugusele põhja.

Käitise põhjapoolne külg piirneb Kivimurru kraaviga (maaparandussüsteemi eesvool 10-25 km² valgalaga) ning kattub osaliselt kraavi kalda kaitsevöönditega. Looduskaitseaduse § 37 lg 1 p 4 kohaselt on maaparandussüsteemi 10–25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga avatud eesvoolul 50 meetrit ning § 38 lg 1 p 6 kohaselt on avatud eesvoolul kalda ehituskeeluvöönd 25 m. Looduskaitseaduse § 38 lg 3 kohaselt on kalda ehituskeeluvööndis uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud. Kavandatav tegevus ei ulatu kalda ehituskeeluvööndisse ega piiranguvööndisse.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Torma prügilale lähimaks looduskaitsealuseks objektiks on põhja pool ca 550 m kaugusel planeeritav Saaremetša looduskaitseala, mille piires paikneb ka I kaitsekategooria musttoonekure (*Ciconia nigra*) elupaik. Projekteeritaval kaitsealal on registreeritud märgalade männikute ja kaasikute vääriselupaik (VEP128115), elupaigatüüp rohundirikkad kuusikud (9050), III kaitsekategooria taimeliikide elupaigad: sulgjas õhik (*Neckera pennata*), harilik ungrukold (*Huperzia selago*), laialehine neiuvaip (*Epipactis helleborine*) ja vööthuul-sõrmkäpp (*Dactylorhiza fuchsii*) ning III kaitsekategooria linnuliigi väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*) elupaik.

Prügilast ja kavandatavast tegevusest ca 1000 m kaugusel lõunas, teisel pool Jõgeva-Mustvee maanteed paikneb Tellise looduskaitseala (sihtkaitsevöönd). Tellise looduskaitseala kuulub Natura 2000 võrgustikku Tellise loodusala. Tellise looduskaitseala on võetud kaitse alla EÜ

nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku taime- ja loomastiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide kaitseks. Kaitsealal on registreeritud kuusikute ja kuusesegametsade vääriselupaik (VEPE00735) ning III kaitsekategooria taimeliikide elupaigad: sulgjas õhik (*Neckera pennata*), laialehine neiuvaip (*Epipactis helleborine*), harilik ungrukold (*Huperzia selago*).

Kaitstavad elupaigatüübid Tellise looduskaitsealal on:

- lamminiidud (6450);
- rohunditerikkad kuusikud (9050);
- vanad laialehised salumetsad (9020*);
- soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080).

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tegevuse mõjualale ei jää elu- või ühiskondlikke hooneid. Prügila lähimateks suuremateks asumiteks on Mustvee linn, mis asub prügilast 3 km kaugusel idapool ning 2,5 km kaugusel loodesuunas asuv Võtikvere küla. Torma alevik asub prügilast 9 km kaugusel ning Tartu linn ca 60 km kaugusel. Tegemist on hajaasustusalaga, kus lähimad üksikud elamud jäävad ca 900 meetri kaugusele.

Taotletava tegevuse käigus ei teki negatiivset mõju inimeste tervisele või heaolule. Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole kohalik elanikkond kavandatavale tegevusele vastu.

Peamised negatiivsed mõjud, mis prügila territooriumil esinevad, on põhjustatud nõrgveest, prügilagaasist, prügi lendumisest ja kahjurite levikust. Nõuetekohase jäätmekäitluse, seadmete hooldamise ja pideva omaseire korral on võimalik selliseid mõjusid leevendada ja hoida kontrolli all. Kuna aastas ladustavate jäätmete kogus ei suurene ja seni kasutuses olnud (IV) ladustusala suletakse, siis V ladustusala kasutusele võtmine ei mõjuta märkimisväärselt seniseid heiteid, mis tekivad käitise töö tulemusena. Suletud prügila aladel jätkub nõrgvee puhastamine ja seire ning prügilagaasi kogumine ja põletamine tõrvikpõletis.

Prügila tegevuse käigus välisõhku eralduvad saasteainete maksimaalsed arvutuslikud õhukvaliteedi tasemed väljaspool tootmisterritooriumi ei ületa 14% lubatud õhu-kvaliteedi piir- või siht-väärtustest.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

Alljärgnevalt on toodud kavandatava tegevuse keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

3.3.1. Mõju suurus

Torma prügila mõjuala on üldine määratlus alale, kus võib tuvastada prügilast lähtuva keskkonnamõju ilmnemist. Tinglikult võiks prügila mõjuala jagada kaheks: lähimõjualaks ja kaudseks mõjualaks ning vastavalt saab järeldada, et lähimõjualal on negatiivsed mõjud põhjustatud prügilast. Kaudsema mõjuala puhul tuleb hinnangute andmisel arvestada teisi piirkonna mõjuallikaid. Prügila lähimõjuala piirneb Torma prügila territooriumiga. Antud piirkonnas on potentsiaalne keskkonnamõju kõige suurem, sest ladustusala sulgemisega seotud tegevused toimuvad antud alal ning seega on tegevuse poolt avaldatav mõju keskkonnale

oluline. Peamised negatiivsed mõjud, mis prügila V ladestusala kasutusele võtmisega esinevad, on põhjustatud nõrgveest, prügilagaasist, prügi lendumisest, prügi ladestamisega kaasnevast mürast ja töö käigus tekkivast tolmust. Lähimõjude jälgimiseks ja ohjamiseks teostatakse regulaarset seiret nõrgvee ja prügilagaasi osas. Prügi lendumise vältimiseks tallutakse prügi talluriga ning vajadusel on võimalik prügi niisutada tolmamise vähendamiseks. Prügila käitamisega kaasnev mõju elustikule ja ökosüsteemidele tuleneb nii mürast, mis võib häirida loomade elutegevust, heitvee juhtimisest suublasse, mis võib veekvaliteedi halvenemisel kaasa tuua olulised muutused veekeskkonnas, prügilagaasi põletamisest tingitud saasteainete sadenemisest maapinnale ning lahtise lendprügi kandumisest väljapoole prügila territooriumi.

Torma prügilat ümbritsev ala on kaetud metsaga ning nendel aladel ei esine kaitsealuseid liike ega kooslusi. Samuti ei ole prügila vahetus läheduses kaitsealuste looma- ja linnuliikide pesitsuskohti. Seetõttu võib järeldada, et otseseid keskkonnatundlike mõjuobjekte piirkonnas ei ole.

Tegevusega kaasnev müra ning saasteainete emisioon välisõhku jäävad oluliselt alla kehtestatud piirnormide juba käitise territooriumil. Prügila kaudne mõjuala ulatub ca 500 m raadiuseni prügilast. Peamine negatiivne mõju, mis antud piirkonnas võib avalduda, on prügilas tekkinud nõrgvee sattumine põhja- ja pinnavette. Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole käitise senine tegevus põhjustanud olulist negatiivset keskkonnamõju. Uue ladeala negatiivse mõju avaldumist on võimalik vältida rajades prügila põhja ja küljed veekindlalt, tõkestades nõrgvee ja reovee sattumise keskkonda suunates reostunud prügila veed puhastussüsteemidesse. Käitise tegevuse võimaliku keskkonnamõju tuvastamiseks ja jälgimiseks teostatakse regulaarset seiret puurkaevudest ja pinnaveekogudest.. Põhjaveeproove võetakse prügila ümber rajatud seirepuurkaevudest ning ka lähimate elamute joogiveekaevudest. Seoses kavandatava tegevusega (V ladestusala kasutuselevõtt) rajatakse ka täiendav põhjavee seirekaev VPA-4, mis võimaldab hinnata veekvaliteeti pärast uue ladestusala rajamist.

Tegevusloa võib anda, kui seda lubab Natura 2000 võrgustiku ala kaitsekord ning otsustaja on veendunud, et kavandatav tegevus ei mõjuta ebasoodsalt selle Natura 2000 võrgustiku ala terviklikkust ega kaitse eesmärki (KeHJS § 29 lg 2). Käitise ca 1000 m kaugusele jääb Tellise loodusala, mis on Natura 2000 võrgustiku ala ([RAH0000180](#)), kuid ettevõtte kavandatava tegevuse puhul (V ladestusala kasutusele võtmine) on välistatud ebasoodsa mõju avaldamine Natura 2000 võrgustiku alale. Ladestusala võetakse kasutusele töötavas prügilas ning seni kasutuses olnud ja täitunud ladestusalad on suletud või sulgemisel. V ladestusala kasutusele võtmisega kaasnevate tööde intensiivsus on sarnane prügila senisele tavapärasele tööle, sest prügila aastast ladestusemahtu ei muudeta, samuti on sarnased ladestatavate ja käideldavate jäätmete omadused. V ladestusala jääb käitise põhjapoolsesse ossa, mis jääb Tellise loodusalast kaugemale kui senised I-IV ladestusala. Tellise loodusala ja Torma prügila vahele jääb Jõgeva-Mustvee maantee nr 36, mis on riigimaantee. Transpordiameti riigiteede liiklussageduse kaardirakenduse andmetel on Jõgeva-Mustvee maantee Torma prügila lõigul olnud liiklussagedus 2021 aastal 1542 sõidukit ööpäevas. Arvestades, et aasta jooksul ladestatavate jäätmete kogused ei suurene ning muud käitises toimuvad jäätmekäitlustegevused on sarnased varasemale tegevusele, siis ei ole näha liikluskooormuse ega transpordimüra kasvu seoses V ladestusala kasutusele võtmisega.

Juhul kui V ladestusala täitmine toimub keskkonnanõuete kohaselt, ei ulatu tegevuse mõjuala kaitstavate loodusobjektideni, mistõttu puudub mõju nendele. Ladestusala täitmisel tuleb jälgida asjakohaseid meetmeid pinnase ja vee kaitsmiseks ja negatiivsete keskkonnamõjude vähendamiseks. Ladestada tohib vaid prügilakõlbulikke jäätmeid, mis tuleb tihendada vähemalt 900 kg/m³. Peab vältima prügi lendumist ja kandumist ümbritsevatele aladele, tolmamise vähendamiseks tuleb pindasid niisutada, teha näriliste tõrjet jms.

Lähtudes eelnevast puudub negatiivne mõju inimestele, sh tervisele, heaolule ning varale,

samuti mõju kultuuripärandile. Samuti pole tõenäoline suurõnnetuse ohu tekkimine.

3.3.2. Mõjuala ulatus, tugevus ja kestus, mõju piiriülesus

Kavandatava tegevusega ei kaasne uut olulise keskkonnamõjuga ala teket. Torma prügila V ladestusala paikneb vahetult I, II, III ja IV ladestusala kõrval ning V ladestusala kasutusele võtmisega kaasnev mõju on sarnane eelnevate ladestusala kasutamisega kaasnenud mõjuga.

Amestop OÜ Torma prügila V ladestusala kasutusele võtmine ei avalda piiriülest mõju. Seega ei ole KMH eelhindangu raames piiriülese mõju käsitlemine vajalik.

3.3.6. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

Lähim Natura 2000 ala on Tellise loodusala ([RAH0000180](#)), mis jääb kaitisest ca 1000 m kaugusele. Tellise loodusala kaitse-eesmärgiks on lamminiitude, rohunditerikaste kuusikute ning soostuvate ja soo-lehtmetsade ning saarma (*Lutra lutra*) kaitse.

Saarmas on Eesti veekogudel suhteliselt arvukas ja tavaline liik. Ala kaitsekorralduskava (2017-2026) järgi on kaitse-eesmärgiks saarma jätkuv esinemine alal ning jätkuvalt soodne seisund. Liigi kaitse tagatakse elupaiga (Mustvee jõe) kaitsega. Kuna prügila puhul on heide vette ja pinnasesse vältitud (nõrgvee filtratsioon läbi prügila on nullilähedane), ei ole tegevusel eeldatavalt mõju liigi elupaigaks oleva Mustvee jõe seisundile.

Lamminiidud (6450). Kaitse-eesmärgiks on elupaigatüübi säilimine, meetmeks on järjepidev niitude hooldamine. Kavandatud tegevusel ei ole eeldatavalt elupaigatüübile mõju.

Vanad loodusmetsad (9010*). Kooslus on jäetud looduslikule arengule. Kavas ohutegureid ei nimetata. Kavandatud tegevusel ei ole eeldatavalt elupaigatüübile mõju.

Rohunditerikkad kuusikud (9050). Kooslus on jäetud looduslikule arengule. Kavas ohutegureid ei nimetata. Kavandatud tegevusel ei ole eeldatavalt elupaigatüübile mõju.

Soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*). Kaitsealal on säilinud rikkumata veerežiimiga alasid, mis on pikemas perspektiivis soodsad elupaigatüübi täiendavaks väljakujunemiseks. Kaitsekorralduslikke tegevusi ei ole planeeritud, kooslused on jäetud looduslikule arengule. Kavandatud tegevusega ei kaasne piirkonnas veerežiimi muutusi, mis võiksid loodusala elupaigatüübi seisundit mõjutada.

Kavandatava tegevuse (V ladestusala kasutusele võtmine) mõjuala piirneb prügila vahetu lähiümbrusega ning tegevuse mõju ei ulatu Natura 2000 võrgustiku alale ning ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud. Seega Natura-eelhindamine ei ole vajalik.

3.3.7. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

V ladestusala kasutusele võtmisel suletakse IV ladestusala (esimesed kolm ladestusala on juba suletud, IV ladestusala sulgemine on pooleli) ning erinevad jäätmekäitlustegevused ja jäätmete ladestamine jätkub tavapäraselt. V ladestusala täidetakse järk-järgult ja ühendatakse lõpus suletud prügila osaga üheks tervikuks. V-le ladestusala rajatav gaasikogumissüsteem ühendatakse olemasoleva gaasikogumisjaamaga.

Arvestades teostatava töö iseloomu ei ole tõenäoline, et saasteainete kontsentratsioonid Torma

prügila jäätmekäitlustegevuse ja ladestusala kasutusele võtmisel ületaksid kehtestatud õhukvaliteedi siht- ja piirväärtusi tootmisterritooriumi piiril ega lähimate elumajade juures.

3.3.8. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalusi

Ebasoodastel ilmastikutingimustel, näiteks kuivaperioodil, tuleb vältida tolmu tekitavaid tegevusi ja vajadusel jäätmeid ja sõiduteesid niisutada tolmu vähendamiseks.

Õnnetusjuhtumitele nagu tulekahjud, avariilised lekked vms, tuleb reageerida kiirkorras ja tõkestada reostuse sattumine keskkonda, niivõrd kui see on antud tingimustes võimalik ja jätkata täiendavate meetmete kasutusele võtmist juhtumi käigus.

3.4. Eelhinnangu järeldus

Keskkonnaameti hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

1. Ettevõtte territooriumil ja V ladestusala mõjualas puuduvad Natura 2000 võrgustiku alad. Seega on välistatud, et ettevõtte kavandatav tegevus võiks kas üksi või koosmõjus teiste tegevustega avaldada ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele ja elupaikadele ning terviklikkusele. Samuti puuduvad territooriumil teised kaitstavad loodusobjektid, mistõttu puudub otsene mõju ka nendele;
2. V ladestusala kasutusele võtmisega ei kaasne olulist mõju ümbruskonnale saasteainete, lõhna, müra ega vibratsiooni osas;
3. V ladestusala kasutusele võtmisega ei kaasne olulist mõju pinna- ja põhjaveele;
4. V ladestusala kasutusele võtmine ei ületata keskkonnaministri 27.12.2016 määrusega nr 75 „Õhukvaliteedi piir ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamispiirid“ kehtestatud õhukvaliteedi piirväärtuseid;
5. Keskkonnaameti hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale;
6. Ettevõtte tegevuse mõju ei ole piiriülene.

4. ÄRAKUULAMINE

Keskkonnaamet saatis xx.xx.....2024¹ KeHJSi § 11 lõike 2² kohaselt eelhinnangu ja KMH algamata jätmise otsuse eelnõu Amestop OÜ-ile ja asjaomasele asutuse Mustvee Vallavalitsusele ja Riigimetsa Majandamise Keskusele tutvumiseks ning arvamuse ja seisukoha andmiseks hiljemalt .....2023. Nimetatud kuupäevaks .....

¹ Registreeritud Keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS kirja nr DM-..... all.